

Druhá světová válka – roky 1942 a 1943.

Východní fronta:

- Léto 1942: Mohutný německý útok na jižním úseku fronty – cílem Kavkaz a jeho ropná pole
- V cestě stojí město Stalingrad (na řece Volze, dnešní název města je Volgograd)
- Němci město zničili dělostřelbou, ale Rusové dál bránili jeho zříceniny (na přímý rozkaz Stalina), v ulicích města nemůže wehrmacht využít vojenskou techniku – boj muže proti muži
- I od Hitlera přichází jasný rozkaz – dobýt „Stalinovo město“ za každou cenu, Němci nikdy celé město nezískali
- V zimě 1942/1943 byli Němci zužováni nejenom ruskými protiútoky, ale i velkým mrazem a hladem (problematické zásobování)
- **Bitva u Stalingradu** skončila v únoru 1943 – německý polní maršál Friedrich von Paulus se vzdal a jeho armáda byla zajata.
- Němci i Rusové u Stalingradu přišli o více než tři čtvrtě milionu vojáků!
- Sovětská armáda získala převahu a začíná wehrmacht vytlačovat
- Červenec 1943: **tanková bitva u Kurska** – pokus o německý protiútok, Sověti ale bitvu (za cenu ohromných ztrát) vyhráli.
- Listopad 1943: **osvobozen Kyjev**

Severní Afrika a Itálie:

- Britům přišly na pomoc americké jednotky a pod velením britského generála Bernarda „Montyho“ Montgomeryho poráží Němce u **El Alameinu**, postupně spojenci získávají převahu v celé severní Africe
- V červenci 1943 se Britové a Američané **vylodili na Sicílii** a brzo ji obsadili
- Státní převrat v Itálii, sesazení a uvěznění Mussoliniho, nová italská vláda vyhláší válku Německu
- Do konce roku 1943 **obsazen spojenci jih Itálie**
- Na zbytku Itálie vznikla Italská sociální republika ovládaná Němci, v čele tohoto útvaru stojí Mussolini, kterého vysvobodilo z vězení německé komando Otto Skorzenyho.

Tichomoří:

- **Japonci okupují Filipíny** a budují zde vojenská letiště, z nich vzlétají letadla bombardující ostrovy v Indonésii (do konce roku 1942 je Japonsko obsadilo) a severoaustralský přístav Darwin – Austrálie očekává japonský útok
- Duben 1942 – „propagační“ **nálet a bombardování Tokia** americkým letectvem – bombardéry startovaly z lodi Hornet, na které se zpětně nedalo přistát – výstavba letadlových lodí
- Květen 1942: **Bitva v Korálovém moři** – porážka Japonců, tou zastaven útok na Austrálii
- Červen 1943: **Bitva u Midway** – porážka Japonců od Američanů, ti začínají útočit na území obsazená dříve Japonci
- Srpen 1942 – únor 1943: **Bitva o Guadalcanal** – nejdelší a nejkrvavější bitva v Tichomoří, vyhráli ji Američané

Jednání spojenců:

- Již roku 1941 vznikla **Atlantická charta** (V. Británie a USA), později se k ní připojil i SSSR: navrátit svobodu národům, které o ni ve válce přišly
- V průběhu roku 1942 začínají státy bojující proti Hitlerovi (Británie, USA, SSSR) úzce spolupracovat
- Listopad a prosinec 1943: **Konference Velké trojky v Teheránu** - slib Britů a Američanů otevřít druhou evropskou frontu (západní) a jednání a poválečném uspořádání Německa
- Velká trojka: **Josef V. Stalin** (SSSR, předseda Nejvyššího sovětu), **Franklin Delano Roosevelt** (USA, president) a **Winston Churchill** (Británie, ministerský předseda).